

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

دانشکده بهداشت - معاونت آموزشی

گروه مهندسی بهداشت حرفه ای

طرح درس (Course Plan)

نام درس : مهندسی فاکتورهای انسانی ۲	تعداد واحد : ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
مقطع : کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه ای	مدت زمان ارائه درس : ۱ نیمسال (۳۴ ساعت نظری - ۶۸ ساعت عملی)
پیش نیاز: مهندسی فاکتورهای انسانی ۱	مدرس : علی صالحی سهل آبادی

اهداف کلی: آشنایی با قابلیت ها و محدودیت های انسانی، ایجاد تعادل مناسب بین کار و کاربرد، بکارگیری اصول و روش های ارزیابی، بازرسی و بهبود شرایط کار و بکارگیری اصول ارگونومی در محیط های کاری مختلف

جلسه	رئوس مطالب (مفاهیم مورد انتظار تدریس)	فعالیت فراگیران	روش تدریس	نام مدرس
اول	بیومکانیک شغلی (مفاهیم پایه و اصطلاحات رایج از قبیل صفحات و محورهای حرکتی، پوسچر، دامنه حرکات مفاصل)	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
دوم	بیومکانیک شغلی (انواع اهرمها و محاسبات تک محوری اندام های حرکتی و ستون فقرات، نحوه اعمال نیرو)	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
سوم	بلند کردن و حمل دستی بار (مقدمه، الگوی بیومکانیکی، شیوه های جابجایی بار)	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
چهارم	معرفی حمل دستی بار به روش معادله NIOSH	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
پنجم	معرفی روش چارت های ارزیابی حمل دستی بار (MAC)	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
ششم	اختلالات اسکلتی - عضلانی (مقدمه، ریسک فاکتورها)	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	صالحی
هفتم	معرفی شیوه های ارزیابی پوسچر (مقدمه، روش	گوش دادن و مشارکت در	پاورپوینت، پاسخ به	صالحی

	سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	های مشاهده ای قلم-کاغذی، روش های مشاهده ای به کمک کامپیوتر)	
هشتم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	معرفی روش OWAS و آشنایی با نرم افزار آن	صالحی
نهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	معرفی روش RULA و آشنایی با نرم افزار آن	صالحی
دهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	معرفی روش QEC	صالحی
یازدهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	معرفی روش REBA و آشنایی با نرم افزار	صالحی
دوازدهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	معرفی ابزار ارزیابی ناراحتی	صالحی
سیزدهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	روش های پیشگیری از اختلالات اسکلتی-عضلانی و اقدامات اصلاحی	صالحی
چهاردهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	ارگونومی پست های کاری از قبیل دفتری، VDT ، رانندگی	صالحی
پانزدهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	ارگونومی در معدن	صالحی
شانزدهم	پاورپوینت، پاسخ به سؤال، بیان ایده در خصوص یک مشکل	گوش دادن و مشارکت در مباحث کلاس از طریق پرسش و پاسخ	ارگونومی در ابزارهای دستی	صالحی

عملی:

اندازه گیری پارامترهای حیاتی شامل ضربان قلب، نرخ تنفس و فشارخون آشنایی و کار با استادیومتر، انواع کولیس هاو ابزار آنترپومتری آشنایی و کار با دستگاه های اندازه گیری توان جسمانی از قبیل دوچرخه ارگومتر، تردمیل و تست پله آشنایی با انواع دینامومترها آشنایی و چگونگی کر با الکتروکاردیوگرام و الکترومیوگرام آشنایی و کار با انواع الکتروگونئیومتر انجام پروژه عملی با استفاده از تکنیک های ارزیابی بازرسی ارگونومی و استفاده از چک لیست ها

منابع:

- ۱- ماکس و ماتیسوس، فیزیولوژی ورزش جلد ۱ و ۲
- ۲- هلاندر، م، مهندسی عوامل انسانی در صنعت و تولید

۳- چوبینه علیرضا، نوبت کاری

- 4- Tayyari F., SITH S.L.(1997). Occupational Ergonomics: principles and application. Chapman and hall.
- 5- Karwowski W. and Marras W.S.(1997). The occupational ergonomics handbook, CRC Press.
- 6- Pheasant S. and Haselgrave Ch.(2006). Body space anthropometry , ergonomics and the design of work. Taylor and francis.
- 7- karwowski w. editor(2006). International encyclopedia of ergonomics and human factors. Taylor and rancis.

۸- چوبینه علیرضا، شیوه های ارزیابی پوسچر در ارگونومی شغلی

۹- کاچا، چالز، ایمنی و ارگونومی ابزارهای دستی

ارزشیابی:

امتحان کتبی پایان ترم

ارزیابی پروژه دانشجویی

ارزیابی مشارکت دانشجویی در فعالیت های کلاسی